

15 KURUŞLUK POŞETE ALTI AYDAN BİR YIL'A KADAR HAPİS CEZASI PLASTİK POŞETLERİN ÜCRETLENDİRİLMESİNE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR

İbrahim GÜLER
14.01.2019

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 25.12.2018 tarihli plastik poşetlerin ücretlendirilmesine ilişkin usul ve esasları yürürlükten kaldırarak 09.01.2019 tarihli yeni usul ve esasları belirlemiş ve Bakanlığın internet sitesinde yayınlamış bulunmaktadır. Buna göre:

1- Genel Esaslar:

Ücrete tabi olan plastik poşetlerin çift kat kalınlığının 40 mikron ve üzerinde olması ve barkodlu olarak satılması zorunludur.

Ücrete tabi olan plastik poşetlerin en az bir yüzeyinde çevreci slogan ve sıfır atık logosu kullanılır. Plastik poşetlerde yer alan satış noktalarının marka ve logoları poşetin tek yüzeyinin (sap hariç) alanının %20'sini geçemez.

Satış noktaları (toptan/perakende olarak mal, ürün satışı yapan mağaza, market v.b. satış yerleri) plastik poşetin yerine kağıt/bez/file ve benzeri alternatif çok kullanımlık taşıma ekipmanını promosyon veya kampanyalar dahilinde kullanıcı veya tüketiciye sağlar.

2- Kapsam Dışında Kalan Plastik Poşetler:

a) Ekmek, sebze, meyve, peynir, zeytin, hayvansal gıda gibi açık satılan gıdaların hijyenini sağlamak için kullanılan çift kat kalınlığı 15 mikron ve altında olan, 50x35 cm (körüük kalınlığı ve sap uzunluğu dahil) ebadından küçük saplı/sapsız poşetler,

b) Plastik içeren malzemelerden dokumalı veya dokumasız metotlarla üretilen, tekstil ürünü çok kullanımlık poşetler,

c) Canlı sucul hayvan satışında kullanılan sapsız poşetler,

ç) Yumrulu ve/veya benzer tohumlu bitkilerin satışında kullanılan sapsız poşetler,

d) Ürün satışı yapılmayan ancak sadece hizmet verilen yerlerde kullanıcıya veya tüketiciye verilen poşetler (kuru temizleme, lostra ve benzeri),

e) Kargo poşetleri,

f) Gümrüksüz mağazadan alınan ürünler için kullanımı zorunlu olan özel poşetler,

g) Eczanelerde sadece ilaç satışında kullanılan çift kat kalınlığı 15 mikron ve altında olan 20x35 cm (körüük kalınlığı ve sap uzunluğu dahil) ebadından küçük saplı/sapsız poşetler, Kapsam dışında olup ücretlendirmeye tabi değildir.

3- Üreticilerin Yükümlülükleri:

Bilgi Sistemi: plastik poşetlere ilişkin beyan ve bildirimlerin gerçekleştirileceği, bilgi ve belgelerin sunulacağı Bakanlıkça belirlenen çevrimiçi programdır.

Ücrete (satışa) tabi olan plastik poşetlerin çift kat kalınlığı 40 mikron ve üzerinde olması ve barkodlu olarak satılması zorunludur.

Üreticiler, Ambalaj atıklarının Kontrolü Yönetmeliği kapsamında kalan yükümlülükleri saklı kalmak şartı ile ürettikleri/ithal ettikleri satışa tabi tüm plastik poşetlere ilişkin olarak Bilgi Sistemine kayıt olmak ve gerekli bilgileri sisteme girmekle ve satışa tabi plastik poşetleri barkodlu olarak üretmekle yükümlüdür.

Bilgi sistemine, üreticiler/ithalatçılar tarafından yapılacak beyanlarda; plastik poşet adedi, ağırlığı, kalınlık, boyut, ambalaj malzemesi cinsi, firma bazında yurt içinde veya yurt dışında kime satıldığı yer almalıdır.

4- Satış Noktalarının Yükümlülükleri:

Satış noktaları: Toptan/perakende olarak mal, ürün satışı yapan mağaza, market v.b. satış yerleridir.

Satış noktaları, Ambalaj atıklarının Kontrolü Yönetmeliği kapsamında kalan yükümlülükleri saklı kalmak şartı ile;

a) Çevrenin korunması maksadıyla plastik poşetlerin satışına ilişkin tüketiciyi bilinçlendirme amaçlı yazılı, basılı görsel materyal kullanmak zorundadırlar.

b) Plastik poşet yerine kağıt/bez/file ve benzeri alternatif çok kullanımlık taşıma ekipmanını promosyon veya kampanyalar dahilinde tüketiciye sunmakla yükümlüdürler.

c) Plastik poşet satışlarını satış belgelerinde adet ve fiyat bazlı göstereceklerdir.

ç) Bilgi Sistemine kayıt olmak, gerekli beyanları bilgi ve belgeleri ile birlikte bu sisteme yüklemek zorundadırlar.

d) Plastik poşet satışına istinaden hesaplanacak "Geri Kazanım Katılım Payı" tutarını Bakanlık Merkez Saymanlık Müdürlüğü hesabına aktaracaklardır.

e) Bilgi sistemine, satış noktaları tarafından yapılacak beyanlarda; temin edilen firma bilgisi (yurt içi ve yurt dışı), temin edilen plastik poşetin maliyeti, satılan plastik poşet adedi ve birim fiyatı yer almalıdır.

f) Satış noktaları, plastik poşetlerin satışının gerçekleştiği aya ait beyanı (örneğin Ocak 2019 ayı), takip eden ayın (1-15 Şubat 2019 ayı) 1-15'i arasında Bilgi Sistemi üzerinden yapar. Beyan üzerine ödenecek "Geri Kazanım Katılım Payı" tutarı Bilgi Sisteminde hesaplanır. Beyan edilen geri kazanım katılım payı (Ocak ayı poşet satışları için 1-15 şubat) beyan dönemini takip eden ikinci ayın son gününe kadar (Şubat beyanı için 30 Nisan'a kadar) Bakanlık Merkez Saymanlık Müdürlüğü hesabına yatırılacaktır. Beyan edilmeyen veya eksik beyan edilen katılım payının 1 ay içinde ödenmesi gerektiği ilgiliye tebliğ edilir. Süresinde beyan edilmeyen veya eksik beyan edilen katılım payına 6183 sayılı Kanun'un 51.maddesine göre gecikme zammı oranında faiz uygulanır. Vergi dairesince takip ve tahsil edilir.

5- Ücretlendirme ve Satış Noktalarında Plastik Poşet Satışından Kazanç Elde Edilmesi:

Plastik poşet satışı, vergiler dahil adet başına 25 kuruştur. Satış belgelerinde satış fiyatı ve adedinin gösterilmesi ve poşetlerde barkod kullanılması zorunludur. Barkod okuyucu sistemi bulunmayan satış noktalarında yazar kasalarda gerekli düzenleme yapılacaktır.

Satışa tabi plastik poşetlerin birim satış bedelinin; poşet maliyeti + poşet satışı %18 KDV + geri kazanım katılım payı toplamının üzerinde olması halinde, aradaki fark gelir olarak kabul edilir ve bu gelir "Bakanlık Merkez Saymanlık Müdürlüğü" hesabına yatırılır ve bütçeye gelir kaydedilir.

Örnek 1: Marketlerde kullanılan çift kat kalınlığı 40 mikron ve üzerinde olan 1 adet poşetin üretici satış fiyatı ortalama KDV hariç 8 kuruştur. Market, tüketiciye 1 adet poşeti KDV dahil 25 kuruşa satmaktadır.

a) Poşet satışı %18 KDV dahil	: 0,25 TL
b) <u>Plastik poşet zorunlu giderleri</u>	: 0,27 TL
i- <u>0,25 kr içindeki KDV</u>	: 0,04 TL
0,25/1.18	
ii- Poşet alış maliyeti KDV hariç	: 0,08 TL
iii- Geri kazanım katılım payı	: 0,15 TL
Toplam:	0,27 TL

Örnek 1'e göre, poşet birim satış bedeli (0,25 TL), plastik poşetin zorunlu giderlerinin (poşet maliyeti + poşet satışı %18 KDV + geri kazanım katılım payı toplamı) toplamı olan (0,27 TL), altında olduğundan işletme için burada bir gelir doğmamıştır.

Örnek 2:

a) Poşet satışı %18 KDV dahil	: 0,25 TL
b) <u>Plastik poşet zorunlu giderleri</u>	: 0,24 TL
i- <u>0,25 kr içindeki KDV</u>	: 0,04 TL
0,25/1.18	
ii- Poşet alış maliyeti KDV hariç	: 0,05 TL
iii- Geri kazanım katılım payı	: 0,15 TL
Toplam:	0,24 TL

c) Gelir : 0,01 TL

Örnek 2'ye göre, poşet birim satış bedeli (0,25 TL), plastik poşetin zorunlu giderlerinin (poşet maliyeti + poşet satışı %18 KDV + geri kazanım katılım payı toplamı) toplamı olan (0,24 TL), üzerinde

olduğundan işletme için burada bir gelir doğmuştur. Bu gelir, "Bakanlık Merkez Saymanlık Müdürlüğü" hesabına yatırılacaktır.

6- Yaptırımlar:

a) Bildirim ve beyan yükümlülüğünü zamanında ve/veya tam olarak yerine getirmediği tespit edilenlere 6.000 TL idari para cezası uygulanır (2872 S.K. Md.20/g).

b) Geri kazanım katılım payını ödemediği tespit edilenlere, katılım payı tutarının %20 fazlası idari para cezası uygulanır (2872 S.K. Md.20/z).

c) Plastik poşetleri ücretsiz verdiği, promosyona ve/veya kampanyaya tabi tuttuğu tespit edilenlere depo hariç kapalı satış alanının m2 başına 10 TL idari para cezası uygulanır (2872 S.K. Md.20/bb).

ç) Bu usul ve esaslar kapsamında yapılacak bildirim ve beyanlarda yanlış ve yanıltıcı beyanda bulunanlar hakkında 6 aydan 1 yıl'a kadar hapis cezası verilir (2872 S.K. Md.26).

7- Diğer Hükümler:

a) Satış noktaları barkodsuz plastik poşetleri 31 Mart 2019 tarihine kadar satabilirler.

b) Satış noktaları, satış belgelerinde, satılan plastik poşetlere ilişkin adet ve fiyat bilgisini gösterebilmek için gerekli alt yapı çalışmalarını 31 Mart 2019 tarihine kadar tamamlar.

c) Plastik poşetle gönderilen uzaktan satışlarda alternatif taşıma ekipmanı seçeneği 31 Mart 2019 tarihine kadar kurulur.

ç) Aşağıda belirtilen plastik poşetler en geç 31 Mart 2019 tarihine kadar satışa sunulur. 31 Mart 2019 tarihinden itibaren diğer poşetlerin satışına izin verilmez.

Ücrete tabi olan plastik poşetlerin en az bir yüzeyinde çevreci slogan ve sıfır atık logosu kullanılır. Plastik poşetlerde yer alan satış noktalarının marka ve logoları poşetin tek yüzeyinin (sap hariç) alanının %20'sini geçemez. Ücrete tabi olan plastik poşetlerin çift kat kalınlığı 40 mikron ve üzerinde olması zorunludur.